

Sygn. akt: III AUa 1237/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka (spr.)

Sędziowie: SSA Ewa Naze

SSA Janina Kacprzak

Protokolant: st.sekr.sądowy Kamila Tomasik

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2014 r. w Łodzi

sprawy **E. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o wypłatę świadczenia,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 10 czerwca 2013 r., sygn. akt: V U 533/13,

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym w ten tylko sposób, że prawo do odsetek ustawowych przyznaje E. S. od dnia 18 stycznia 2013 roku;**
- 2. oddala apelację w pozostałej części.**

Sygn. akt III AUa 1237/13

UZASADNIENIE

W dniu 20.03.2013 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wydał decyzję, w której odmówił odwołującej E. S. uchylecia decyzji z dnia 16.09.2011 r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, prawo do emerytury za okres od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 czerwca 2013r. Sąd Okręgowy w Kaliszu zmienił decyzję organu rentowego i ustalił, że E. S. ma prawo do wypłaty emerytury za okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r. wraz z ustawowymi odsetkami od 6 stycznia 2013r. (pkt 1 wyroku), oddalił odwołanie w pozostałym zakresie (pkt 2 wyroku) i zasądził od ZUS na rzecz ubezpieczonej kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach: decyzją z dnia 16.09.2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. zawiesił odwołującej E. S. wypłatę emerytury od dnia 01.10.2011 r. z powodu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego

zatrudnienie było wykonywane bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do świadczenia. Podstawą rozstrzygnięcia organu rentowego była treść art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych ustaw. Rozstrzygnięcie to znajdowało następujące uzasadnienie. Ustawą z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 257 z 2010 r. poz. 1726) wprowadzona została zmiana w ustawie z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 153 z 2009r. poz. 1227 ze zmianami). Mocą tej zmiany dodany został art. 103 a w brzmieniu „prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego na rzecz”. W stosunku do osób, które nabyły prawo do emerytury po dniu 31.12.2010 r. przepis ten wszedł w życie od dnia 01.01.2011 r. i w przypadku kontynuowania zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy osobom tym wcale nie podejmowano wypłaty świadczenia, jeśli nie nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy. Zgodnie z art. 28 te same ustawy w odniesieniu do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, przepis dotyczący zawieszenia ich wypłaty w wypadku kontynuowania zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy, stosuje się od dnia 01.10.2011 r. Sąd Okręgowy wskazał, że Trybunał Konstytucyjny zajmował się zgodnością art. 28 cyt. wyżej ustawy z Konstytucją. W myśl orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012 r. K 2/12, art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1.01.2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012 r. w sprawie K2/12 ogłoszony został w Dzienniku Ustaw z dnia 22.11.2012 r. poz. 1285. W dniu 17.12.2012 r. do organu rentowego wpłynął wniosek E. S. o wznowienie wypłaty zawieszanej od dnia 01.10.2011 r. emerytury, z uwzględnieniem waloryzacji oraz wypłatę świadczeń od dnia 01.10.2011 r. wraz z odsetkami. W dniu 07.01.2013 r. organ rentowy wydał decyzję o podjęciu wypłaty emerytury od dnia 22.11.2012 r. Z załącznika do decyzji wynika, iż wydana została w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisy art. 145a, 151, 180 ustawy z dnia 14.06.1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego. W dniu 20.03.2013 r. organ rentowy wydał kolejną decyzję, w której odmówił uchylenia decyzji z dnia 16.09.2011 r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, prawo do emerytury okres od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r., która to decyzja jest w sporze w niniejszej sprawie. Odwołująca E. S. ma przyznaną emeryturę od dnia 1 grudnia 2010r. Emerytura ta była jej wypłacana do 30.09.2011 r. Sąd Okręgowy podniósł, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego stwierdzający niezgodność przepisu ustawy z Konstytucją jest w zasadzie skuteczny ex tunc, tj. od dnia wejścia w życie zakwestionowanego przepisu, chyba że co innego wynika z sentencji wyroku. Ponadto, utrwalony jest również pogląd Sądu Najwyższego co do tego, że przepis prawny, uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją nie może być stosowany przez sądy i inne organy w odniesieniu do stanów faktycznych sprzed ogłoszenia orzeczenia Trybunału. W ocenie Sądu Okręgowego, organ rentowy powinien wznowić wypłatę emerytury dla wnioskodawczym od dnia 1.10.2011 r., czyli od momentu kiedy na podstawie niekonstytucyjnych przepisów zawiesił wypłatę emerytury wnioskodawczym. Emeryturę tę powinien wypłacić więc za okres od dnia 1.10.2011 r. do dnia 21.11.2012 r., bowiem od dnia 22.11.2012 r. świadczenie wnioskodawczym jest wypłacane zgodnie z decyzją. Oddaleniu podlegało żądanie wnioskodawczynie dotyczące wypłaty odsetek od dnia 01.10.2011 r. do dnia następnego po upływie 30 dni od opublikowania orzeczenia Trybunału w najbliższym terminie płatności, co jest zgodne z art. 85 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W świetle art. 85 cytowanej ustawy systemowej i § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1.02.1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienia w ustalaniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1999 r., Nr 12, poz. 104) odsetki od niewypłaconych świadczeń emerytalnych należało przyznać od najbliższego terminu płatności świadczenia przypadającego po upływie 30 dni od publikacji orzeczenia Trybunału. Natomiast za okres wcześniejszy odsetki nie przysługują, zgodnie z powyższym uzasadnieniem.

Apelację od powyższego wyroku wniósł organ rentowy. Zaskarżył wyrok w pkt 1 w części dotyczącej ustalenia prawa do wypłaty emerytury za okres od dnia 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012r. wraz z odsetkami ustawowymi

od dnia 6 stycznia 2013r. i zarzucił mu: naruszenie prawa materialnego tj. art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227) w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. (sygn. akt K 2/12). Apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej prawa do wypłaty emerytury od 1.10.2011r. do 21 listopada 2012r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 6 stycznia 2013r. i oddalenie odwołania. W uzasadnieniu skarżący podniósł, że zgodnie z brzmieniem art. 190 ust.3 Konstytucji orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Skoro jednak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2012r. nie wskazał terminu utraty mocy obowiązującej przepisu uznanego za niezgodny z Konstytucją, to tym samym utrata mocy obowiązującej tegoż przepisu następuje z chwilą wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, a nie wcześniej. Ponadto utrata mocy obowiązującej nie oznacza unieważnienia istniejącego wcześniej stanu prawnego. Ustosunkowując się do uzasadnienia Sądu Okręgowego, w którym stwierdził, że przepis art.103 a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest niezgodny z Konstytucją od początku i został wyeliminowany z porządku prawnego apelujący podniósł, że takie stanowisko nie znajduje odzwierciedlenia w obowiązującym stanie prawnym, bo jak zauważył Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2012r. sygn. akt K2/12, jest on niezgodny tylko w pewnym zakresie tj. w związku z art.28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o finansach publicznych w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1.01.2011r., bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy Zdaniem organu rentowego wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. (sygn. akt K2/12) obowiązuje od dnia wejścia w życie, a skutki prawne wywołuje tylko w przód tj. od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja okazała się tylko w niewielkim zakresie zasadna.

W pierwszej kolejności wyjaśnienia wymaga, czy istnieją przesłanki do wypłaty wstrzymanego świadczenia emerytalnego wnioskodawczyni od dnia 1 października 2011r., czy też możliwość taka istnieje dopiero od dnia ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego, tj. 22 listopada 2012r. Spór dotyczy zatem skutków derogacyjnych niekonstytucyjnego przepisu, w szczególności czy przepis niekonstytucyjny traci moc *ex tunc* (od początku jego wejścia w życie), czy też *ex nunc* (od momentu stwierdzenia jego niekonstytucyjności). W wyroku Trybunału Konstytucyjnego wydanego w sprawie K 2/12 utrata mocy obowiązującej niekonstytucyjnego przepisu nie została odroczone w czasie, natomiast rozważenia wymaga, czy w takim razie automatycznie nastąpiła utrata mocy obowiązującej przepisu ze skutkiem od początku jego wejścia w życie. Orzecznictwo Sądu Najwyższego formułuje stanowisko zmierzające w kierunku niestosowania przepisu niekonstytucyjnego do stanów faktycznych, w których formalnie nie dokonano jeszcze derogacji. W postanowieniu z dnia 7 grudnia 2000 r. w sprawie sygn. III ZP 27/00, OSNP 2001/10/331, Sąd Najwyższy orzekł, że akt normatywny uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą nie powinien być stosowany przez sąd w odniesieniu do stanów faktycznych sprzed ogłoszenia orzeczenia Trybunału. Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 września 2001r., II UKN 542/00, OSNP 2003/11/276, stwierdzając że sąd drugiej instancji, który rozstrzyga sprawę po stwierdzeniu niezgodności przepisu ustawy z Konstytucją, nie może pominąć stanowiska Trybunału Konstytucyjnego i oddalić apelacji od wyroku, który został wydany przez sąd pierwszej instancji na podstawie przepisu niezgodnego z Konstytucją. W kolejnym wyroku z dnia 12 czerwca 2002 r., II UKN 281/01, Sąd Najwyższy zaprezentował stanowisko, że nie jest usprawiedliwioną podstawą kasacji zarzut zaniechania zastosowania obowiązującego w dacie wyrokowania przepisu ustawy, który następnie został uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją. Orzecznictwo Sądu Najwyższego co do tego, że przy rozpoznawaniu środka odwoławczego sądy nie powinny stosować przepisu prawa, który został uznany przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją, jest jednolite. Zaprezentowana linia orzecznictwa Sądu Najwyższego jest stabilna i prowadzi do wniosku, że utrata mocy obowiązującej przepisu z powodu jego niezgodności z Konstytucją co do zasady oznacza, że przepis ten nie może być stosowany poczynając od daty jego uchwalenia. Wyrok Trybunału ma generalnie skutki retroaktywne, a przez to zachodzi konieczność ponownego rozpoznania sprawy z pominięciem już niekonstytucyjnego przepisu (por.

postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2008 r., V CO 43/08, LEX nr 564856, wyrok z dnia 21 listopada 2006 r., II PK 42/06, LEX nr 950622; wyrok SN z dnia 10 listopada 1999 r., I CKN 204/98, OSNC 2000, Nr 5, poz. 94; wyrok z dnia 16 grudnia 1999 r., II CKN 632/98, nie publ.). Przyjęcie rozumowania odmiennego sprowadzałoby się do konieczności formułowania podstawy prawnej wyroku na podstawie niezgodnego z Konstytucją przepisu ustawy wprowadzającej w życie obowiązek wstrzymania emerytury w stosunku do osoby, która nie rozwiązała stosunku pracy. Niekonstytucyjność przepisu ustawowego z istoty rzeczy jest stwierdzana po okresie jego obowiązywania, w sytuacji w której regulacja wywarła negatywny skutek w sferze praw jednostki. Reasumując, stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prowadzi do derogacji uznanych za niezgodne z Konstytucją przepisów ze skutkiem *ex tunc*. Powyższe więc oznacza, że z chwilą opublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego w Dzienniku Ustaw przepisy te utraciły zdolność do wymuszania określonego zachowania zarówno przez ich adresatów, jak również przez organy stosujące prawo, dając jednocześnie przewidziane wprost w art. 190 ust. 4 ustawy konstytucyjne uprawnienie do wznowienia postępowania zakończonego orzeczeniem wydanym na podstawie tych niekonstytucyjnych przepisów. Gdyby więc podzielić stanowisko organu rentowego o tym, że aż do momentu ogłoszenia orzeczenia Trybunału, akt uznany za niekonstytucyjny ma pełną moc obowiązującą i powinien być bez żadnych zastrzeżeń stosowany przez sądy do stanów faktycznych powstałych przed ogłoszeniem tego orzeczenia, to w istocie przekreśliłoby to sens instytucji wznowienia postępowania, którego celem jest przecież restytucyjne wydanie orzeczenia zgodnego z prawem, w zgodzie z wartościami i zasadami konstytucyjnym. O tak rozumianych skutkach orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego stanowią między innymi wyroki samego Trybunału z dnia 2 marca 2004 r. SK 53/03, OTK 2004/3/16, czy 9 czerwca 2003r. SK 5/03 OTK 2003/6A/50. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego stanowi podstawę wznowienia postępowania cywilnego (art. 401.1 kpc) i administracyjnego (art. 145a kpa). Nie ma więc podstaw do odmowy jego stosowania do spraw wcześniej rozpoczętych. Potwierdza to ostatnie orzecznictwo Sądu Najwyższego rozstrzygające, że skutkiem uznania za niekonstytucyjne wymienionych przepisów w określonym zakresie, jest obowiązek zapewnienia przez wszystkie sądy, które orzekły na podstawie niekonstytucyjnych przepisów prawa, stanu zgodnego z Konstytucją w zakresie wiążąco rozstrzygniętym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego. Skoro uznane za niezgodne z Konstytucją przepisy prawa naruszały ustawę zasadniczą już od dnia ich wejścia (*ex tunc*), przeto nie mogą być legalną podstawą orzekania przez sądy powszechne. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2013r., I UK 176/13, niepubl. i powołane w nim orzecznictwo). Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, stwierdzić należy, że przy dokonaniu ponownej oceny prawnej występującego w niej przedmiotu sporu - z wyłączeniem już uznanych za niekonstytucyjne, a wyżej powołanych przepisów - roszczenie wnioskodawczynie podjęcia wypłaty emerytury z dniem 1 października 2011r. okazało się w pełni zasadne, jako, że niekonstytucyjnym okazał się warunek rozwiązania stosunku pracy do kontynuowania wypłaty emerytury odwołującej. Tym samym Sąd Okręgowy prawidłowo przyznał wnioskodawczynie prawo do wypłaty świadczenia od dnia 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r. Z niekwestionowanych bowiem przez apelującego ustaleń faktycznych dokonanych przez sąd I instancji wynika, że ubezpieczona E. S. nabyła prawo do emerytury od dnia 1 grudnia 2010r. Emerytura była jej wypłacana pomimo, że od dnia 20 sierpnia 1982r. nieprzerwanie kontynuowała zatrudnienie u tego samego pracodawcy. Nabycie prawa do emerytury w dniu 1 grudnia 2010r. oznacza, że E. S. mieści się w kręgu osób, których dotyczy wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. Jednocześnie ubezpieczona złożyła do organu rentowego, w zakreślonym przez prawo terminie, skargę o wznowienie postępowania zakończonego decyzją z dnia 16 września 2011r. Jak wynika bowiem z akt rentowych ubezpieczona w dniu 17 grudnia 2012r. złożyła do ZUS pismo, w którym wniosła o wznowienie wypłaty emerytury zawieszanej z dniem 1 października 2011r. wraz z odsetkami. Jako podstawę prawną wznowienia wskazała wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r.

Zgodnie z treścią art. 145a § 1 kpa można żądać wznowienia postępowania również w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja. W myśl § 2 w sytuacji określonej w § 1 skargę o wznowienie wnosi się w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Oznaczenie daty początkowej biegu odsetek nie może pozostawać w oderwaniu od daty złożenia skargi o wznowienie postępowania

administracyjnego na podstawie art. 145a kpa. Uregulowanie prawne zawarte w art. 145a kpa oznacza, że organ rentowy nie działa z urzędu nawet w przypadku orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją. Zatem do wznowienia postępowania administracyjnego konieczna jest skarga osoby uprawnionej. Jak wynika z akt rentowych, ubezpieczona E. S. złożyła do organu rentowego w dniu 17 grudnia 2012r. skargę o wznowienie postępowania i wypłatę zawieszonoego świadczenia emerytalnego wraz z odsetkami. W uzasadnieniu podała, że domaga się wypłaty zwieszonoego emerytury od dnia 1 października 2011r. wraz z odsetkami. Jako podstawę prawną wznowienia postępowania wskazała wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. Jest zatem poza sporem, że ubezpieczona 17 grudnia 2012r. złożyła skargę o wznowienie postępowania zakończonoego decyzją organu rentowego z dnia 16 września 2011r. Wobec treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego 2/12, orzekającego o niezgodności z Konstytucją przepisu prawa, który był podstawą wydania decyzji z dnia 12 września 2011r., organ rentowy winien był na podstawie art. 151 par. 1 pkt 2 kpa uchylić decyzję z dnia 16 września 2011r. i podjąć wypłatę emerytury w terminie 30 dni od dnia złożonoego skargi o wznowienie postępowania. Zgodnie bowiem z art. 85 ust. 1 ustawy systemowej jeżeli Zakład - w terminach przewidzianoych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności. W orzecznictwie utrwalony został pogląd, że zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy określenie: "nie ustalił prawa do świadczenia" oznacza zarówno nie wydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającoej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2011 r., II UK 22/11, LEX nr 1109360). Ponieważ organ rentowy nie wydał w terminie 30 dni decyzji podejmującoej wypłatę emerytury, to żądanie odsetek jest zasadne jednak nie od daty wskazanoej w wyroku Sądu Okręgowego, tj. od 6 stycznia 2013r., a od 18 stycznia 2013r., czyli po upływie 30 dni od złożonoego skargi o wznowienie.

Powyższe skutkowało zmianą zaskarżonoego wyroku w oparciu o art. 386 § 1 kpc., o czym Sąd Apelacyjny orzekł w punkcie 1 wyroku. Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 2 wyroku zapadło w oparciu o art. 385 kpc.